

საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მინისტრის

KA060136946931515

ბრძანება №901

ქ. თბილისი

20 / ნოემბერი / 2015 წ.

უცხოური საწარმოს ფილიალის „სამხრეთ კავკასიის მილსადენის კომპანია ლიმიტედი საქართველო“-ს სამხრეთ კავკასიური მილსადენის სისტემის გაფართოების (რეკონსტრუქციის) პროექტის ფარგლებში, 56 კმ სიგრძის მაღალი წნევის ახალი მაგისტრალური გაზსადენის ტრასის (29.2 კნდან-30.1 კნმდე 820მ სიგრძის 48 დუიმი გაზსადენით) ცვლილებაზე ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის დამტკიცების შესახებ

„გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-4 მუხლის პირველი პუნქტის „თ“ ქვეპუნქტისა და ამავე მუხლის მე-2 და მე-4 პუნქტის საფუძველზე

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ ა:

1. დამტკიცდეს ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა №67; 18.11.2015 საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს სსიპ ტექნიკური და სამშენებლო ზედამხედველობის სააგენტოს მიერ წარმოდგენილ, უცხოური საწარმოს ფილიალი „სამხრეთ კავკასიის მილსადენის კომპანია ლიმიტედი საქართველო“-ს სამხრეთ კავკასიური მილსადენის სისტემის გაფართოების (რეკონსტრუქციის) პროექტის ფარგლებში, 56 კმ სიგრძის მაღალი წნევის ახალი მაგისტრალური გაზსადენის ტრასის (29.2 კნდან-30.1 კნმდე 820მ სიგრძის 48 დუიმი გაზსადენით) ცვლილებაზე;
2. ბრძანების პირველი პუნქტით გათვალისწინებული ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა გაიცემა განუსაზღვრელი ვადით;
3. უცხოურმა საწარმოს ფილიალმა „სამხრეთ კავკასიის მილსადენის კომპანია ლიმიტედი საქართველომ“ უზრუნველყოს ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნით (№67; 18.11.2015) გათვალისწინებული პირობების შესრულება;
4. ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს უცხოური საწარმოს ფილიალ „სამხრეთ კავკასიის მილსადენის კომპანია ლიმიტედი საქართველო“-ს;
5. ბრძანება ძალაში შევიდეს უცხოური საწარმოს ფილიალ „სამხრეთ კავკასიის მილსადენის კომპანია ლიმიტედი საქართველო“-ს მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
6. ეს ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს ზემდგომ ადმინისტრაციულ ორგანოში- საქართველოს მთავრობაში (თბილისი, ინგოროყვას ქუჩა N7) ან თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა

11/27/2015

საქართველოს ეროვნული არქივი

კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ. N6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით
გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

მინისტრი

გიგლა აგულაშვილი

საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო

MINISTRY OF ENVIRONMENTAL PROTECTION AND NATURAL RESOURCES OF GEORGIA

საქართველო, 0114, თბილისი, გულუას ქ. 6ა, ტელ: 272-72-00, 272-72-20 ფაქსი:
272-72-37

ეკოლოგიური ექსპერტიზის

დასკვნა პროექტზე

№ 67

,18.11.2015 წ

I. საერთო მონაცემები

1. საქმიანობის დასახელება - სამხრეთ კავკასიური მილსადენის სისტემის გაფართოების (რეკონსტრუქციის) პროექტის ფარგლებში, 56 კმ სიგრძის მაღალი წნევის ახალი მაგისტრალური გაზსადენის ტრასის ცვლილება (29.2 კმ-დან-30.1 კმ-მდე 820 მ სიგრძის 48 დუიმი გაზსადენით).
2. საქმიანობის განმახორციელებლის დასახელება და მისამართი - "სამხრეთ კავკასიის მილსადენის კომპანია ლიმიტედი საქართველო".
3. საქმიანობის განხორციელების ადგილმდებარეობა - გარდაბნის მუნიციპალიტეტის ტერიტორია.
4. განაცხადის შემოსვლის თარიღი - 06.11.2015 წ.
5. მონაცემები პროექტის შემდგენელის შესახებ - RSK.

II. ძირითადი საპროექტო გადაწყვეტილებანი

ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის მიღების მიზნით სსიპ ტექნიკური და სამშენებლო ზედამხედველობის სააგენტოს მიერ წარმოდგენილია სამხრეთ კავკასიური მილსადენის სისტემის გაფართოების (რეკონსტრუქციის) პროექტის ფარგლებში, 56 კმ სიგრძის მაღალი წნევის ახალი მაგისტრალური გაზსადენის ტრასის ცვლილების (29.2 კმდან-30.1 კმმდე 820მ სიგრძის 48 დუიმი გაზსადენით) საპროექტო დოკუმენტაცია.

საპროექტო დოკუმენტაციის თანახმად:

საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს მიერ 2013 წლის 27 ივნისს გაცემულია სამხრეთ კავკასიური (ბუნებრივი აირის) მილსადენის გაფართოების პროექტის ფარგლებში ახალი, „56 კმ სიგრძის მაგისტრალური გაზსადენის, ორი საკომპრესოროს, ერთი წნევის მარეგულირებელის და ერთი გამზონი სადგურის მშენებლობასა და ექსპლუატაციის პროექტზე“ ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა N30 27.06.2013, ხოლო 2015 წლის 6 ნოემბერს სსიპ ტექნიკური და სამშენებლო ზედამხედველობის სააგენტოს მიერ წარმოდგენილი პროექტით დაგეგმილია სამხრეთ კავკასიური მილსადენის გაფართოების სისტემის პროექტის ფარგლებში 56 კმ სიგრძის მაღალი წნევის ახალი მაგისტრალური გაზსადენის ტრასის ცვლილება 29.2 კმდან-30.1 კმმდე 820მ სიგრძის 48 დუიმი გაზსადენით.

სამხრეთ კავკასიური მილსადენის სისტემის გაფართოების პროექტის (SCPX) მიზანია არსებული სამხრეთ კავკასიური მილსადენის გამტარუნარიანობის გაზრდა. მილსადენი გათვლილი იქნება საპროექტო წნევაზე - 95,5 ბარზე და მაქსიმალურ სამუშაო წნევაზე - 90 ბარზე.

წარმოდგენილ საპროექტო დოკუმენტაციაში შეფასებულ იქნა შეცვლილი მარშრუტის რამდენიმე ალტერნატიული ვარიანტი მათ შორის ტექნიკური, გარემოსდაცვითი და სოციალური მიმართულებით.

ალტერნატიული ვერსიებიდან შერჩეულ იქნა ვარიანტი, რომელიც დაკავშირებულია შედარებით ნაკლებ დანახარჯებთან, ვინაიდან აღნიშნული ვარიანტი ყველაზე ნაკლებად სცილდება მილსადენის არსებული დერეფნს, იგი არ საჭიროებს ჩამკეტი სარქველის სადგურის (BVG-G7) გადაადგილებას და ნაკლებად გამოიწვევს დამატებით ზემოქმედებებს ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე; შერჩეული ვარიანტი ყველაზე ნაკლებად რთულია აღდგენის თვალსაზრისით და არ შეიცავს გრძელვადიან პერიოდში მილსადენის მთლიანობის დარღვევის საფრთხეს.

შეცვლილი მარშრუტი სათავეს იღებს კმნ29.2-თან, მიემართება თავდაპირველი მარშრუტის ჩრდილო-დასავლეთით, ვიდრე არ გადაკვეთს არსებულ SCP/BTC მილსადენებს. შეცვლილი მარშრუტი შემდეგ მიემართება დასავლეთით დაახლოებით 500მ მანძილზე, უხვევს სამხრეთ-დასავლეთით, კიდევ კვეთს SCP/BTC მილსადენებს და უერთდება თავდაპირველ მარშრუტს კმნ 30.1-თან. ეს შეცვლილი მარშრუტი მდებარეობს სტაბილური ქედის გასწვრივ, უახლოესი ქედიდან 25მ მანძილზე.

შეცვლილი მარშრუტი განლაგდება ისე, რომ გვერდი აუაროს მეწყრულ ზონას. მდინარე მტკვრის კვეთისთვის საჭირო მიკროტუნელის განლაგება არ შეიცვლება, რამდენადაც შეცვლილი მარშრუტი მთავრდება მიკროტუნელის საწყის წერტილამდე.

მილსადენის ამ მონაკვეთის თავდაპირველი სიგრძე იყო 875მ, ხოლო ამ მონაკვეთის შემოთავაზებული შეცვლილი მარშრუტის სიგრძეა 820მ. შეცვლილი მარშრუტი დაახლოებით 54მ-ით მოკლეა თავდაპირველ მარშრუტთან შედარებით. თავდაპირველ მარშრუტსა და შეცვლილ მარშრუტს შორის საშუალო გადახრა დაახლოებით 140მ-ია (მაქსიმალური გადახრა 235მ).

შემოთავაზებული მარშრუტი კვეთს სტაბილურ ქედს BTC/SCP მილსადენების ჩრდილოეთით და განლაგებულია უკანასკნელ პერიოდში გააქტიურებული მეწყრული ზონიდან საკმაოდ შორ მანძილზე, რათა თავიდან იქნას აცილებული მეწყერის ზემოქმედებები.

საპროექტო ტერიტორიის ლანდშაფტი მნიშვნელოვნად შეცვლილი და დეგრადირებულია ადამიანების ზემოქმედებით.

წარმოდგენილი საპროექტო დოკუმენტაციის მიხედვით მარშრუტის გასწვრივ კაბიტატი მნიშვნელოვნადაა მოდიფიცირებული მძიმე ანთროპოგენური ზემოქმედების გამო და სავარაუდოდ მასთან არ ასოცირდება მაღალი საკონსერვაციო ღირებულების მქონე ცხოველთა სახეობები.

საველე კვლევის დროს არ დაფიქსირებულა არქიტექტურული ობიექტები.

შეცვლილი მარშრუტის სამშენებლო დერეფანში იდენტიფიცირებული იქნა ორი პოტენციური არქეოლოგიური უბანი:

- მცირე ქვაყრილი კერამიკის და ობსიდიანის ფრაგმენტებით. კმნ29.2+0.3
- პოტენციური უბანი. კერამიკული ჭურჭლის ნატეხები. კმნ29.2+0.3

ნიადაგს, რომელსაც კვეთს შეცვლილი მარშრუტი, მინიჭებული აქვს ეროზიის მე-3 (საშუალო) და მე-4 (მაღალი) კლასი, იმ ადგილას, სადაც სამშენებლო დერეფანი კვეთს ნაკლები დახრილობის ფერდობების მქონე ხევის წვერს, დაახლოებით კმნ29.2+0.4–თან. კმნ29.2+0.6–თან მდებარეობს შემოდობილი ჯილეხის ორმო, რომელიც მდებარეობს სამშენებლო დერეფნის შიგნით და უფრო ახლოს მდებარეობს საპროექტო მარშრუტთან, ვიდრე თავდაპირველი მარშრუტით იყო გათვალისწინებული.

წარმოდგენილი საპროექტო დოკუმენტაციის მიხედვით შეცვლილი მარშრუტის შედეგად რისკების შეფასება, ნარჩენების მართვა და შემარბილებელი ღონისძიებები დარჩა უცვლელი, ხოლო შემარბილებელ ღონისძიებებში ამ ტრასისათვის დაემატა ვალდებულება - გეოტექნიკურად არამდგრადი და ეროზიის შესაძლებლობის ადგილების მონიტორინგის გაგრძელება ექსპლუატაციის ფაზაში.

ეკოლოგიური ექსპერტიზის ჩატარების შედეგად ექსპერტების მიერ გამოთქმული შენიშვნები საფუძვლად უდევს წინამდებარე დასკვნის III თავს.

III. პირობები

საქმიანობის განმახორციელებელი ვალდებულია:

1. მშენებლობა და ექსპლუატაცია განახორციელოს წარმოდგენილი საპროექტო დოკუმენტაციის მიხედვით.
2. მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პროცესში რისკების შეფასებასთან, ნარჩენების მართვასთან და შემარბილებელ ღონისძიებებთან დაკავშირებული ღონისძიებები განახორციელოს საპროექტო დოკუმენტაციაში მითითებული გეგმებისა და ვალდებულებების შესაბამისად, რომელიც დამტკიცებულია საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს მიერ 2013 წლის 27 ივნისს გაცემული N30 ეკოლოგიური ექსპერტიზის დაკვნით.
3. მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პროცესში უზრუნველყოს მეწყრული პროცესებზე მონიტორინგის წარმოება 29.2 კნ-დან-30.1 კნ-მდე.
4. ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის სხვა პირზე გადაცემის შემთხვევაში დასკვნის გადაცემა განახორციელოს „გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ“ საქართველოს კანონით დადგენილი წესით.

IV. დასკვნა

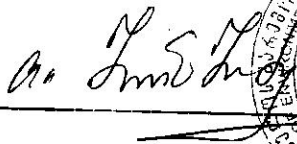
ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის მიღების მიზნით, საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს სსიპ ტექნიკური და სამშენებლო ზედამხედველობის სააგენტოს მიერ წარმოდგენილი, სამხრეთ კავკასიური მილსადენის სისტემის გაფართოების (რეკონსტრუქციის) პროექტის ფარგლებში, 56 კმ სიგრძის მაღალი წნევის ახალი მაგისტრალური გაზსადენის ტრასის ცვლილების (29.2 კნ-დან-30.1 კნ-მდე 820მ სიგრძის 48 დუიმი გაზსადენით) საპროექტო დოკუმენტაციის მიხედვით, საქმიანობის განხორციელება შესაძლებელია მხოლოდ წინამდებარე დასკვნის III თავში გათვალისწინებული პირობების დაცვით.

გარემოზე ზემოქმედების ნებართვების

დეპარტამენტის უფროსი

თამარ შარაშიძე

(სახელი, გვარი)

(ხელმოწერა)

